

Generisane količine otpada iz industrije 2013. godina

Saopštenje sadrži izabrane statističke podatke o generisanim količinama otpada iz industrije u 2013. godini (bez količina otpada iz privremenog skladišta, za razliku od prethodnih Saopštenja za 2012. i 2011. godinu) prema: Sektorima, Pravilniku o katalogu otpada i Statističkoj klasifikaciji otpada.

Od ukupno 424 147,09 tona generisanog otpada u industriji, sektor Rudarstvo generisao je 171,60 tona tj. 0,04%, sektor Prerađivačka industrija 39 089,11 tona tj. 9,22% i sektor Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom 384 886,38 tona tj. 90,74%.

Po sektorima odnos neopasnog i opasnog otpada kretao se: sektor Rudarstvo (neopasni otpad 70,77%, opasni otpad 29,23%) sektor Prerađivačka industrija (neopasni otpad 93,61%, opasni otpad 6,39%) i sektor Snabdijevanje električnom energijom, gasom parom (neopasni otpad 99,92%, opasni otpad 0,08%).

**Tabela 1. Generisani industrijski otpad prema sektorima
2013. godina**

CRNA GORA	Rudarstvo	Prerađivačka industrija	Snabdijevanje el.energijom, gasom i parom	Ukupno
Neopasni otpad	121,44	36 593,16	384 592,24	421 306,84
Opasni otpad	50,16	2 495,95	294,14	2 840,25
UKUPNO	171,60	39 089,11	384 886,38	424 147,09

Tabela 2. Generisani industrijski otpad prema grupama Pravilnika o katalogu otpada 2013. godina

Stvorena količina otpada		Neopasni	Opasni	Ukupno
	Rudarstvo	121,44	50,16	171,60
13	Otpadi od ulja i ostataka tečnih goriva (osim jestivih ulja i onih u grupama 05, 12 i 19)	0,00	39,80	39,80
15	Otpadi od ambalaže; apsorbenti, krpe za brisanje, materijali za filtriranje i zaštitne tkanine, ako nije drugačije specificirano	1,00	0,05	1,05
16	Otpadi koji nijesu drugačije specificirani u katalogu	69,84	10,31	80,15
20	Opštinski otpadi (kućni otpad i slični komercijalni i industrijski otpadi), uključujući odvojeno sakupljene frakcije	50,60	0,00	50,60
	Prerađivačka industrija	36 593,16	2 495,95	39 089,11
01	Otpadi koji potiču od istraživanja, iskopavanja iz rudnika ili kamenoloma, i fizičkog i hemijskog tretmana minerala	2 811,86	0,00	2 811,86
02	Otpadi iz poljoprivrede, hortikulture, akvakulture, šumarstva, lova i ribolova, pripreme i prerade hrane	5 022,96	0,00	5 022,96
03	Otpadi od prerade drveta i proizvodnje papira, kartona, pulpe, panela i namještaja	4 969,78	0,00	4 969,78
04	Otpadi iz kožne, krznarske i tekstilne industrije	2,20	0,00	2,20
08	Otpadi od izrade, formulacije, pribavljanja i upotrebe premaza (boje, lakovi i staklene glazure), lijepkovi, zaptivači i štamparska mastila	0,01	1,99	2,00
10	Otpadi iz termičkih procesa	8 807,31	856,28	9 663,59
11	Otpadi od hemijskog tretmana površine i premazivanja metala i drugih materijala; hidrometalurgija obojenih metala	0,00	0,50	0,50
12	Otpadi od oblikovanja i fizičke i mehaničke površinske obrade metala i plastike	4 627,66	1,63	4 629,29
13	Otpadi od ulja i ostataka tečnih goriva (osim jestivih ulja i onih u grupama 05, 12 i 19)	0,00	1 565,36	1 565,36
14	Otpadi od organskih supstanci koje se koriste kao rastvarači, sredstva za hlađenje i kao pogon za letilice (osim u grupama 07 i 08)	0,00	0,80	0,80
15	Otpadi od ambalaže; apsorbenti, krpe za brisanje, materijali za filtriranje i zaštitne tkanine, ako nije drugačije specificirano	3 747,71	4,75	3 752,46

**Tabela 2. Generisani industrijski otpad prema grupama Pravilnika o katalogu otpada
2013. godina**

/nastavak/

Stvorena količina otpada		Neopasni	Opasni	Ukupno
16	Otpadi koji nijesu drugačije specificirani u katalogu	1 208,36	55,51	1 263,87
17	Građevinski otpad i otpad od rušenja (uključujući i iskopanu zemlju sa kontaminiranih lokacija)	42,94	0,00	42,94
18	Otpadi od zdravstvene zaštite ljudi i životinja i/ili s tim povezanog istraživanja (isključujući otpad iz kuhinja i restorana koji ne dolazi od neposredne zdravstvene zaštite)	7,98	0,00	7,98
19	Otpadi iz objekata za obradu otpada, pogona za tretman otpadnih voda dalje od lokacije proizvodnje i pripremu vode namijenjene ljudskoj upotrebi i vode za industrijsku upotrebu	1 900,81	0,00	1 900,81
20	Opštinski otpadi (kućni otpad i slični komercijalni i industrijski otpadi), uključujući odvojeno sakupljene frakcije	3 443,58	9,13	3 452,71
	Snabdijevanje el,energijom, gasom i parom	384 592,24	294,14	384 886,38
10	Otpadi iz termičkih procesa	383 837,70	0,00	383 837,70
13	Otpadi od ulja i ostataka tečnih goriva (osim jestivih ulja i onih u grupama 05, 12 i 19)	0,00	69,15	69,15
15	Otpadi od ambalaže; apsorbenti, krpezabrisanje, materijali za filtriranje i zaštitne tkanine, ako nije drugačije specificirano	0,00	7,09	7,09
16	Otpadi koji nijesu drugačije specificirani u katalogu	225,02	209,14	434,16
17	Građevinski otpad i otpad od rušenja (uključujući i iskopanu zemlju sa kontaminiranih lokacija)	490,29	0,00	490,29
18	Otpadi od zdravstvene zaštite ljudi i životinja i/ili s tim povezanog istraživanja (isključujući otpad iz kuhinja i restorana koji ne dolazi od neposredne zdravstvene zaštite)	1,43	0,00	1,43
20	Opštinski otpadi (kućni otpad i slični komercijalni i industrijski otpadi), uključujući odvojeno sakupljene frakcije	37,80	8,76	46,56
	CRNA GORA	421 306,84	2 840,25	424 147,09

**Tabela 3. Generisani industrijski otpad prema Statističkoj klasifikaciji otpada
2013. godina**

Vrste otpada EWC/Stat Version 4		Opis	Karakter otpada ¹	Rudarstvo	Prerađivačka industrija	Snabdijevanje el. energijom, gasom i parom
1	01.1	Upotrijebljeni rastvarači	1	0,00	0,80	0,00
2	01.2	Kisjeli, bazni ili zaslanjeni otpad	0	0,00	0,00	0,00
3	01.2	Kisjeli, bazni ili zaslanjeni otpad	1	0,00	217,00	0,00
4	01.3	Korišćena ulja	1	39,80	11,50	38,95
5	01.4, 02, 03.1	Hemijski otpadi	0	0,00	6 614,44	0,00
6	01.4, 02, 03.1	Hemijski otpadi	1	0,25	1 611,20	37,29
7	03.2	Industrijski otpadni muljevi	0	0,00	921,30	0,00
8	03.2	Industrijski otpadni muljevi	1	0,00	78,03	0,80
9	03.3	Muljevi i tečni otpad od obrade otpada	0	0,00	0,00	0,00
10	03.3	Muljevi i tečni otpad od obrade otpada	1	0,00	0,00	0,00
11	05	Otpad iz zdravstvene zaštite i biološki otpad	0	0,00	0,00	1,44
12	05	Otpad iz zdravstvene zaštite i biološki otpad	1	0,00	0,00	0,00
13	06.1	Otpad od obojenih metala i željeza	0	0,00	839,70	464,80
14	06.2	Otpad od ne-obojenih metala i otpaci	0	0,00	680,74	23,19
15	06.3	Metalni otpadi, miješani obojeni i neobojeni otpad	0	0,00	326,11	29,30
16	07.1	Stakleni otpad	0	0,00	587,89	0,00
17	07.1	Stakleni otpad	1	0,00	0,00	0,00
18	07.2	Papirni i kartonski otpad	0	0,00	2 896,36	0,00
19	07.3	Otpad od gume	0	9,08	302,86	0,00
20	07.4	Plastični otpad	0	0,00	201,88	0,00
21	07.5	Drvni otpad	0	0,00	5 330,51	0,00
22	07.5	Drvni otpad	1	0,00	0,00	0,00
23	07.6	Tekstilni otpad	0	0,00	3,20	0,00
24	07.7	Otpad koji sadrži PCB	1	0,00	0,00	0,00
25	08 (EXCL.08.1, 08.41)	Odbačena oprema (isključujući odbačena vozila, baterije i otpadni akumulatori)	0	10,70	0,05	225,02

**Tabela 3. Generisani industrijski otpad prema Statističkoj klasifikaciji otpada
2013. godina**

/nastavak/

Vrste otpada EWC/Stat Version 4		Opis	Karakter otpada ¹	Rudarstvo	Prerađiva- čka industrija	Snabdijevanje el.energijom, gasom i parom
26	08 (EXCL. 08.1, 08.41)	Odbačena oprema (isključujući odbačena vozila, baterije i otpadni akumulatori)	1	0,59	10,63	173,18
27	08.1	Odbačena vozila	0	0,00	0,00	0,00
28	08.1	Odbačena vozila	1	0,00	0,00	41,53
29	08.41	Otpadne baterije i akumulatori	0	0,06	76,06	0,00
30	08.41	Otpadne baterije i akumulatori	1	9,52	1,05	2,38
31	09.1	Otpad životinjskog porijekla i miješani otpad iz pripreme hrane	0	0,00	84,34	0,00
32	09.2	Otpad biljnog porijekla	0	0,00	1 045,55	0,00
33	09.3	Životinjski izmet, urin i đubre	0	0,00	1 217,00	0,00
34	10.1	Otpad iz domaćinstava i slični otpad	0	50,60	2 968,30	8,50
35	10.2	Miješani i nerazvrstani materijali	0	51,00	4 447,37	0,00
36	10.2	Miješani i nerazvrstani materijali	1	0,00	0,00	0,00
37	10.3	Sortirani ostaci	0	0,00	0,00	0,00
38	10.3	Sortirani ostaci	1	0,00	0,00	0,00
39	11	Zajednički muljevi	0	0,00	0,05	0,00
40	12.1	Mineralni otpad iz građevinarstva i rušenja	0	0,00	0,00	2,30
41	12.1	Mineralni otpad iz građevinarstva i rušenja	1	0,00	0,00	0,00
42	12.2, 12.3, 12.5	Ostali mineralni otpadi	0	0,00	6 617,16	0,00
43	12.2, 12.3, 12.5	Ostali mineralni otpadi	1	0,00	0,15	0,00
44	12.4	Otpad od sagorijevanja	0	0,00	143,77	383 837,70
45	12.4	Otpad od sagorijevanja	1	0,00	565,58	0,00
46	12.6	Otpad od zemljišta	0	0,00	71,00	0,00
47	12.6	Otpad od zemljišta	1	0,00	0,00	0,00
48	12.7	Bagerovanje zemljišta	0	0,00	0,00	0,00
49	12.7	Bagerovanje zemljišta	1	0,00	0,00	0,00
50	12.8, 13	Mineralni otpadi iz postupanja sa otpadom i stabilizovani otpadi	0	0,00	1 217,53	0,00
51	12.8, 13	Mineralni otpadi iz postupanja sa otpadom i stabilizovani otpadi	1	0,00	0,00	0,00
UKUPNO				171,60	39 089,11	384 886,38

¹⁾ 1-Opasni otpad; 0-Neopasni otpad

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Podaci o industrijskom otpadu za 2013.godinu prikupljeni su "Statističkim istraživanjem o stvorenom otpadu u industriji". U istraživanju se primjenjuje izvještajni metod, a sa geografskog aspekta obuhvaćeni su poslovni subjekti koji svoju proizvodnu djelatnost obavljaju na cjelokupnoj teritoriji Crne Gore. Istraživanjem su obuhvaćeni svi poslovni subjekti sa 10 i više zaposlenih, čija je osnovna djelatnost definisana u sektorima Rudarstvo; Prerađivačka industrija i Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom tj. oblasti 05-35 Klasifikacije djelatnosti 2010.

Za prikupljanje podataka korišćen je Pravilnik o katalogu otpada i klasifikaciji otpada („Sl. list Crne Gore“, br. 59/13 od 26.12.2013.) koji je uskađen sa evropskom listom otpada (LoW) i sadrži više od 800 vrsta otpada sistematizovanog prema svojstvima i mjestu nastanka u 20 grupa.

Od tih 20 grupa veći dio se zasniva na djelatnostima u kojima otpad nastaje, dok se neke grupe zasnivaju na materijalima ili procesima.

Otpad je definisan šifrom od 6 brojeva, gdje prve dvije šifre čine grupu a druge dvije pod-grupe otpada. Opasni otpadi u Katalogu otpada označeni su sa *.

Katalog otpada je popis otpada prema svojstvima i mjestu nastanka, razvrstan na grupe, podgrupe i vrste otpada sa djelatnostima čijim obavljanjem se proizvodi otpad.

Otpad je svaka materija ili predmet koju je imalac odbacio, namjerava da odbaci ili je dužan da odbaci u skladu sa zakonom.

Proizvođač otpada je izvorni proizvođač otpada ili svako lice koje obavlja prethodnu obradu, miješanje ili druge postupke kojima se mijenja svojstvo ili sastav otpada.

Industrijski otpad je otpad koji nastaje u proizvodnim procesima u industriji i zanatstvu, a razlikuje se od komunalnog otpada po svom sastavu i karakteristikama.

Opasni otpad je otpad koji sadrži elemente ili jedinjenja koja imaju jedno ili više od sljedećih opasnih svojstava: eksplozivnost, reaktivnost, zapaljivost, nadražljivost, štetnost, toksičnost, infektivnost, kancerogenost, korozivnost, mutagenost, teratogenost, ekotoksičnost, svojstvo nagrizanja i svojstvo otpuštanja otrovnih gasova hemijskom ili biološkom reakcijom i osjetljivost/razdražljivost, kao i otpad iz kojeg, nakon odlaganja, može nastati druga materija koja ima neko od opasnih svojstava.

Neopasni otpad je otpad koji po sastavu i svojstvima nema neku od karakteristika opasnog otpada.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

mr Nataša VUČKOVIĆ

Tel. +382-20-230 937

e-mail: contact@monstat.org